

З а одговорност чланова Високог савета судства (ВСС) и Државног већа тужилаца (ДВТ) из реда судија и тужилаца изјаснили су се, и домаћа и инострана стручна јавност, удружења судија и тужилаца, синдикат правосуђа...

Заштитник грађана Саша Јанковић је још у јануару 2012. године констатовао да је ВСС у дужем времену радио нелегално и нелегитимно, подробно описујући начине на које је то чињено, а онда је Уставни суд прошле године поништио листом више од 700 одлука ВСС и ДВТ, набрајајући све неуставности и незаконитости у њиховом раду. Чак се недавно, у вези са захтевом Министарства правде и локалне управе већина судија и тужилаца у судовима и тужилаштвима широм Србије изјаснила да је за измену Закона о ВСС, а тиме и отварање питања одговорности чланова ВСС и ДВТ који их представљају.

На крају, да поднесу оставке, из професионалних и етичких разлога, чланове Високог савета судства позвали су и присутни на заједничкој седници судија грађанског и кривичног одељења Врховног касационог суда.

По шест судија и тужилаца, чланова ВСС и ДВТ, још се налази на местима на која су изабрани у марту 2011. године, после оставке судије Миломира Лукића у новембру 2011. године, којом је указао на политичке притиске који се врше на чланове ВСС из реда судија. Накнадно је, у фебруару 2012. године изабран судија Мирољуб Томић за члана ВСС.

Шта треба урадити да се отвори питање одговорности чланова ВСС и ДВТ који су обављали (ре)избор 2009. године, а чије је одлуке поништио законодавац променом закона у децембру 2010. године и налагањем да преиспитају сваку од више хиља-

да одука, као и оних који су спровели преиспитивање одлука првог састава ВСС и ДВТ, на такав начин да их је Уставни суд све до једне поништио 2012. године.

Министар правде и државне управе Никола Селаковић сматра да би политички утицај на независно судство представљала могућност да се кроз измене закона о Високом савету судства и Државном већу тужилаца мењају чланови тих тела. Он је напоменуо да ови закони јесу мањкави у једном делу с обзиром на то да не предвиђају ефикасан систем одговорности чланова тих судских тела.

– Измене тих закона биће потребне из системских разлога, како би законом била прописана контрола и одговорност чланова ВСС и ДВТ, а не због постојећег стања. Када сам говорио о одговорности оних који су спроводили избор судија и тужилаца, нисам под тим подразумевао измене и допуне закона о ВСС и ДВТ, јер би се

онда те измене нашле пред посланицима – изјавио је Селаковић за „Политику“ а потом додао:

– Ако хоћете да промените закон да бисте могли да смените појединце, можете да унесете велику правну несигурност у читав систем, а то није добро. Негативан пример је избор судија и тужилаца 2009. године, а начин на који је то учињено, нико ко је упознат са тим избором, не може да оцени као добар.

За разлику од министра, струковна удружења судија се и залажу за измену Закона о ВСС и ДВТ. Оваквом изменом закона, наводе у Друштву судија и Удружењу тужилаца, омогућило би се успостављање одговорности чланова ВСС и ДВТ за законито вршење њихове функције у сваком будућем случају, без задирања у неопходне гаранције њихове независности.

– Друштво судија је против закона којима би се ретроактивно прекинуо мандат чланова садашњег састава ВСС будући да би то било противуствано. Посебно наглашавамо да се удружења судија и тужилаца никада нису залагала за прекид мандата садашњих чланова ВСС и ДВТ законом – кажу у удружењима судија и тужилаца.

Они додају да је основни проблем у правосуђу дубоко укоренији страх који судијама и тужиоцима отежава да раде непристрасно и да се одлучно ухвате укоштац с корупцијом. Тај страх не може бити отклоњен само враћањем судија и тужилаца у систем. Он ће постојати све док правосуђем управљају они који су, уместо да буду гаранتي судијске независности и тужилачке самосталности, како им Устав налаже, у правосуђу направили незапамћена недела и тешко повредили независност судства и самосталност правосуђа.

М. Дерикоњић